

«ТАСДИҚ МЕНАМОЯМ»

Ректори Академияи идоракунии
давлатии назди Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон номзади
илмҳои педагогӣ, дотсент

Сафарзода Даврон Чураҳон

«30» марти соли 2026

ТАҚРИЗИ

Муассисаи пешбар ба диссертатсияи Раҳмонзода Фаромуз Абдучаббор дар мавзуи «Радикализми сиёсӣ ва хусусиятҳои он дар шароити ба даст овардани истиқлолияти давлатӣ (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 5.6.2. – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ (илмҳои сиёсӣ) пешниҳод шудааст.

Мутобиқати диссертатсия ба ихтисосҳо ва самтҳои илм, ки аз рӯи онҳо диссертатсия ба ҳимоя пешниҳод шудааст. Диссертатсияи Раҳмонзода Фаромузи Абдучаббор ба яке аз масоили муҳими сиёсӣ амниятӣ – радикализми сиёсӣ ва хусусиятҳои он дар шароити ба даст овардани истиқлолияти давлатӣ (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон) бахшида шудааст. Диссертатсия дар мавзуи «Радикализми сиёсӣ ва хусусиятҳои он дар шароити ба даст овардани истиқлолияти давлатӣ (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 5.6.2. – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ (илмҳои сиёсӣ) мутобиқат мекунад.

Мубрамияти мавзуи таҳқиқ. Радикализми сиёсӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ, рушди босуръати технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ ва афзоиши таҳдидҳои глобалии терроризму экстремизм ба яке аз хатарҳои ҷиддӣ ва стратегӣ ба амнияти миллӣ, суботи сиёсӣ дар тамоми кишварҳои Осиёи Марказӣ табдил ёфтааст. Дар давраи пас аз ба даст овардани истиқлол, радикализми динӣ-сиёсӣ

дар шакли тарғиби васеи интернетӣ, ҷалби ҷавонон ба ҳаракатҳои террористӣ-экстремистӣ ва паҳншавии идеологияҳои тундгаро афзоиши бесобиқа пайдо кардааст. Ин падида на танҳо ба ҳаёти сиёсии ҷомеа, балки ба суботи иҷтимоӣ, амнияти миллий, ҳифзи арзишҳои миллий ва давлати демократӣ, дунявӣ, ҳуқуқбунёд ва ягонаи Тоҷикистон таҳдидҳои ҷиддӣ эҷод менамояд.

Муаллиф дар муқаддима (саҳ. 4 - 7) бо истинод ба Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон аз 26 декабри соли 2019, ин масъаларо ҳамчун мушкилоти ҷомеаи муосир ва хатар ба ҷавонон муайян кардааст. Дар шароити имрӯза, ки технологияҳои иттилоотӣ имкониятҳои нав барои паҳншавии идеологияҳои радикалӣ фароҳам овардаанд, омӯзиши илмӣ радикализми сиёсӣ дар мисоли Тоҷикистон аҳамияти стратегӣ касб менамояд.

Мавзӯи мазкур аз он ҷиҳат муҳим аст, ки радикализм на танҳо ҳамчун падидаи ҷаҳонӣ, балки ҳамчун падидаи манфӣ дар давлатҳои миллий низ зоҳир мешавад. Таҳқиқи он барои ҳифзи арзишҳои демократӣ, плюрализми сиёсӣ, суботи ҷомеа ва пешгирии ҳар гуна шаклҳои зуҳуроти тундгароӣ заминаи муҳим фароҳам меорад. Инчунин, дар шароити дигаргуншавии ҷаҳонӣ ва афзоиши таҳдидҳои гуногун, ки дар зери ниқоби “ҳимояи арзишҳои исломӣ” зуҳур мегарданд, омӯзиши радикализм дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таҳияи стратегияҳои давлатӣ, сиёсати амниятӣ ва тарбияи ҷавонон аҳамияти амалӣ ва назариявӣ дорад. Таҳқиқоти мазкур метавонад дар фаъолияти ҳизбҳои сиёсӣ, мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, Кумитаи дин, Кумитаи ҷавонон ва муассисаҳои таҳсилоти олӣ дар самти пешгирии радикализм ҳамчун маводи таҳлилӣ кумак намояд ва барои таҳкими амнияти миллий ва рушди устувори давлати демократӣ замина эҷод кунад.

Дараҷаи наwgонии натиҷаҳо дар диссертатсия ва нуктаҳои илмие, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд. Дар диссертатсияи Раҳмонзода Ф.А. чанд маврид ҳамчун наwовариҳои илмии рисола ба назар мерасанд, ки он масоил ҳамзамон дар нуктаҳои, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд низ аз ҷониби муаллиф мавриди ишора қарор гирифтаанд.

Яке аз нуктаҳои асосии наwоварона дар рисолаи мазкур баррасии илмии радикализми сиёсӣ дар шароити истиқлолияти давлатӣ аз нигоҳи илмҳои сиёсӣ мебошад. Аҳамияти ин кор дар он аст, ки яке аз самтҳои асосии таҳқиқ ба масоили идеологияи миллӣ ва таҳдидҳои минтақавӣ равона шудааст, ки бо донишҳои сиёсӣ алоқамандии зич дорад.

Баррасӣ ва таҳлили зуҳури ҳизбу ҳаракатҳои радикалӣ аз ташкилоти ибтидоӣ то дараҷаҳои болотари фаъолияти онҳо имкон ва заминаҳои лозимаро фароҳам менамояд, ки корҳо ва фаъолияти минбаъдаи мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва Кумитаи дин бо диққату таваҷҷуҳи бештар анҷом ёфта, чунин наwовариҳои илмӣ дар идомаи раванди рушди демократия ва таҳаққуқи плюрализми сиёсӣ дар кишвар таъсироти ҷиддӣ мерасонад.

Ҳамчунин, паҳлуи наwgонии дигари илмии рисола дар он аст, ки бо истифода аз моделҳо ва намунаҳои фаъолияти радикализми динӣ-сиёсӣ дар Тоҷикистон метавон моделҳои беҳтари пешгирӣ аз ҳаракатҳои террористӣ-экстремистӣ аз лиҳози илмӣ таҳия намуд, ки дар сохторҳои гуногуни идораи кишвар метавонанд мавриди истифода қарор гиранд.

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаҳо ва тавсияҳои илмии диссертатсия, аз дақиқ будани интиҳоби мавзӯ, вазифаву мақсадҳои гузошташудаи муаллиф, наwgониҳову методҳои мавриди истифодаи диссертатсия, дурустии маълумоти овардашудаи муаллиф ва ҳаҷми мутаносиби маводҳои илмӣ-таҳқиқотии рисола, инчунин коркарди натиҷаҳои таҳқиқот ва интишороти илмӣ, мақолаҳо ва маърузаҳои

илмий диссертант ба даст омадааст. Хулосаҳои илмӣ ва тавсияҳои амалии пешниҳоднамудаи муҳаққиқ бар асоси таҳлили илмий натиҷаҳои корҳои назариявӣ ва амалии диссертатсия пешниҳод гардидаанд. Дар ҷараёни таҳқиқоти диссертатсионӣ методҳои илмӣ соҳаи илмҳои сиёсатшиносӣ, ҷомеашиносӣ, институтсионализм, функционализм, системавӣ, меъёрҳои ҳуқуқӣ, типологӣ ва иҷтимоӣ-фарҳангӣ ҳамчун асосҳои методологӣ мавриди истифода қарор гирифтаанд.

Ба назари диссертант, дар ҷаҳони муосир таҳқиқоти илмиро бидуни методологияи муайян тасаввур намудан номумкин аст. Умуман, методҳои истифодашуда дар диссертатсияи мазкур заминаҳои илмиро ҷиҳати таҳқиқу баррасии раванди радикализми сиёсӣ дар шароити истиқлолияти давлатӣ ҳамчун воситаи муборизаи сиёсӣ ва таъсири он ба амнияти миллӣ фароҳам намуда, шеваҳои мухталифи иҷроиши масоили дурнамои сиёсӣ иҷтимоии мавзӯи мазкурро дар ояндаи равандҳои сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар арсаҳои дохилию хориҷӣ пешниҳод менамояд.

Илова бар ин, натиҷаҳои илмӣ диссертатсия тавассути сарчашмаҳо ва ҳуҷҷатҳои илмӣ таҳлилшуда асоснок гардидаанд. Дар рисола ҷиҳати таъйину асоснокгардонии мавзӯи кори илмӣ беш аз 187 номгӯи адабиёти илмӣ иттилоотии эътимоднок ва санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқии расмӣ истифода гардидааст.

Аҳамияти илмӣ-амалӣ, назариявӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии таҳқиқоти диссертатсионӣ. Диссертант Раҳмонзода Ф.А. ҳангоми омода намудани кори диссертатсионӣ хеш аз маводҳои мухталифи илмӣ-таҳқиқотӣ истифода намудааст. Таҳқиқоти илмӣ, ки дар кишвар вобаста ба масъалаҳои радикализми сиёсӣ, терроризм ва экстремизм, хусусиятҳои хосси он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва таъсири он ба масъалаҳои амнияти миллӣ ба анҷом расидаанд, аз ҷониби муҳаққиқ мавриди

таваҷҷуҳ қарор гирифтаанд. Ҳамчунин, маводҳои мухталифи илмӣ хориҷӣ барои баррасии назариявӣ масъала аз ҷониби диссертант истифода шудаанд.

Муаллиф дар заминаи таҳлили маводҳои мухталиф кӯшидааст, ки асосҳои назариявӣю методологии пажӯҳиши радикализми сиёсӣ дар шароити истиқлолиятро мавриди баррасӣ ва таҳлил қарор диҳад. Инчунин, давраҳои гуногуни зуҳури радикализм ва нақши меҳварию калидии он дар амалисозии таҳдидҳо ба амнияти миллӣ дар шароити Тоҷикистон ва дурнамои пешгирии онро дар ояндаи кишвар мавриди омӯзиши илмӣ қарор додааст.

Баррасии натиҷаҳои илмӣ ва хулосаҳои бадастомада метавонанд дар саҳмгузори беҳтари мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, Ҳамаҷониҳи дахлдори давлатӣ дар пешгирии радикализм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муфид арзёбӣ гарданд. Бинобар ин, таҳқиқоти мазкур пеш аз ҳама дар шароити Тоҷикистон барои таҳқиқоти минбаъдаи масоили марбут ба нақши радикализми сиёсӣ дар ҳифзи амнияти миллӣ заминаи илмию назариявӣ ба шумор меравад. Инчунин, дар асоси таҳлилу баррасии концепсияҳои илмӣ зарурати коркарди самтҳои нави пешгирии радикализм дар дурнамои ояндаи кишвар дар замони дигаргуншавӣ ҷаҳон нишон дода шудааст, ки барои асоснок намудани дурустии стратегияҳои давлатӣ ва сиёсати амниятӣ манфиатовар мебошад.

Хулосаҳои бадастомада ба ҳаллу фасли масъалаҳои алоқаманд бо соҳаи сиёсати амниятӣ ва пешгирии радикализм дар кишвар мусоидат намуда, ба сифати асоси назариявӣ барои гузаронидани таҳқиқоти минбаъда, инчунин таҳияи лоиҳасозӣҳо барои дар ҷаҳорҷӯбаи муайян қарор додани фаъолияти мақомот ва амалисозии стратегияҳои амниятӣ хизмат мекунанд. Маводи кори диссертатсиониро зимни корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, гузаронидани чорабиниҳои давлатӣ, таҳияи курсҳо,

дастурҳои таълимӣ, барномаҳо доир ба фанҳои муассисаҳои таҳсилоти олии, инчунин гузаронидани машғулиятҳо бо донишҷӯён ва аспирантон истифода бурдан мумкин аст.

Раҳмонзода Ф.А. дар раванди омода намудани диссертатсия аз методҳои мухталифи илмӣ ва усулҳои гуногуни назариявӣ методологӣ истифода карда, объекти таҳқиқотро ҳамачониба баррасӣ намудааст. Муаллиф аз уҳдаи таҳлил ва натиҷагирии масъалаҳои баррасишаванда ба ҳубӣ баромадааст, ки аз маҳорати илмӣ-таҳқиқотии вай дарак медиҳад.

Ҳаҷм ва сохтори диссертатсия. Диссертатсия аз муқаддима, тавсифи умумии таҳқиқот, се боб, шаш зербоб, хулоса, пешниҳодҳои илмӣ ва рӯйхати адабиёти истифодашуда дар ҳаҷми 189 саҳифа иборат мебошад. Муаллиф дар муқаддима аҳамият ва мубрамияти кори илмӣ, мақсад ва вазифаҳо, дараҷаи омӯзиши мавзӯ ва ҷойгоҳи илмӣ диссертатсия, объекту предмет, фарзияҳо ва асосҳои назариявӣ ва илмӣ-таҳқиқотии рисола, методология, наwgониҳои илмӣ ва нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшударо ҷойгир намудааст.

Боби якуми рисола «Радикализми сиёсӣ: таҳлили назариявӣ-методологӣ» ном дорад ва дорои ду зербоб мебошад.

Унвони зербоби якуми боби аввал «Ҷанбаҳои назариявии методологӣ таҳқиқи радикализми сиёсӣ» буда, аҳамияти мавҷудияти радикализми сиёсиро дар ҷомеа нишон додааст. Таҳлили адабиёти классикӣ ва муосир раванди идораи кишварро ру ба инкишоф бурда, заминаҳои иҷрои демократияро дар фазои сиёсӣ кафолат медиҳад. Муаллиф таҳқиқи радикализми сиёсиро ҳамчун яке аз самтҳои асосии таҳқиқоти ояндаи илмӣ маҳсуб дониста, онро дар раванди анҷом ёфтани беҳтари фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ дар идораи кишвар саҳмгузор мешуморад. Рақобатпазирии фаъолияти сиёсии ҳизбҳои гуногун низ аз

дигар мавридҳои зарурати таҳқиқ дар бораи радикализм ба шумор меравад, ки диссертант ба он низ таваҷҷуҳ намудааст. Дар ин зербоб муаллиф зимни таҳлили илмии мафҳуми радикализм қойгоҳ ва аҳамияти онро аз нигоҳи дигар муҳаққиқони ватанию хориҷӣ таҳлили илмӣ намудааст. Ҳамчунин, диссертант марҳилаҳои ташаккул ва раванди фаъолияти радикализмро дар давраҳои гуногун мавриди таваҷҷуҳ қарор додааст.

Дар зербоби дуюми боби аввал, ки таҳти унвони «Навъҳо ва шаклҳои зоҳиршавии радикализм» номгузорӣ шудааст, раванди таъсису ташаккули радикализмро баён намуда, давраҳои асосии фаъолияти онро низ ёдовар шудааст. Аз нигоҳи муаллиф, дар ин зербоб тамоми масоили илмӣю идеологие, ки тули солҳои истиқлолият дар раванди фаъолияти қорӣ аз ҷониби ҳаракатҳои радикалӣ мавриди истифода қарор гирифтанд, ҳамчун асосҳои радикализми сиёсӣ нишон дода шуда, инъикоскунандаи тамоми хусусиятҳои назариявӣ ва методологии радикализм ба ҷомеа мебошанд. Диссертант зимни баёни собиқаи таърихӣ фаъолияти радикализм дар кишварҳои ҷаҳон зарурияти мавҷуд будани чораҳо ва пешгирии онро дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон низ собит менамоянд. Радикализми сиёсӣ, ки дар симои ҳаракатҳои террористӣ-экстремистӣ намоён гаштааст, дар ҷанд соҳа аз ҷумла интернет, ҷавонон, тарбия ва амнияти миллии фаъолияти худро ба роҳ мондааст. Баланд бардоштани сатҳи сифати фаъолият аз ҷумлаи муҳимтарин хусусиятҳои назариявӣ ва вижагиҳои методологии радикализми сиёсӣ ба ҳисоб мераванд.

Унвони боби дуюми рисола «Зухури ҳизбу ҳаракатҳои радикалӣ ва таъсири онҳо ба ҳаёти сиёсии ҷомеа» мебошад ва 2 зербоб дорад.

Зербоби якуми боби дуюм «Радикализм ҳамчун воситаи муборизаи сиёсӣ» ном дорад, ки масъалаи ташаккул ва инкишофи радикализмро

ҳамчун омили муҳими суботи сиёсӣ дар ҷомеаи Тоҷикистон таҳлилу баррасӣ менамояд. Радикализм ҳамчун як падидаи манфӣ дар ҷомеаи Тоҷикистон низ дар ҳоли фаъолият мебошад. Ба назари муаллиф, таваҷҷуҳ ба асосҳои ҳуқуқӣ дар канори масоили ташкилотӣ ва идеологӣ баргирифта аз хусусиятҳои давлатдорӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, ки дар Конститутсия ба онҳо ишора шудааст.

«Таъсири радикализм ба раванди сиёсии ҷомеа», унвони зербоби дуюми боби дуюми рисола мебошад. Дар ин зербоб ба баррасии сохторию институтсионалӣ ва механизмҳои таъсири радикализм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби муаллиф таҳлил шудааст. Диссертант механизмҳои зиёди фаъолияти радикализмро мавриди баррасӣ қарор додааст, ки аз муҳимтарини онҳо фаъолияти ғоявии ҳаракатҳои радикалӣ ба шумор меравад.

Боби сеюм «Таъсири радикализми сиёсӣ ба раванди сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон» (саҳ. 114–158) қисмати марказӣ ва амалии диссертатсия буда, таъсири радикализми сиёсӣ ба раванди сиёсии кишварро дар шароити истиқлолият таҳлил менамояд.

Зербоби якуми боби сеюм «Радикализми динӣ-сиёсӣ ва заминаҳои пайдоиши он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» (саҳ. 114) ба омӯзиши заминаҳои объективӣ ва субъективӣи зуҳури радикализми динӣ-сиёсӣ дар Тоҷикистон бахшида шудааст. Муаллиф таъкид мекунад, ки радикализми динӣ-сиёсӣ дар давраи пасошӯравӣ (солҳои 90-ум) аз ҳисоби ҳолӣ шудани фазои идеологӣ, гузариш аз сохтори сотсиалистӣ ба демократияи нав, мушкилоти иҷтимоӣ-иқтисодӣ, бекорӣ ва таъсири ҷангҳои шаҳрвандӣ пайдо шудааст. Дар ин зербоб заминаҳои таърихӣ (тағйироти сиёсӣ пас аз соли 1991), иҷтимоӣ (таъсири ҷавонон ва ҳаракатҳои ғайрирасмӣ) ва фарҳангӣ (тағйири арзишҳои миллӣ ва динӣ) муфасссал баррасӣ шудаанд. Муаллиф бо истинод ба санадҳои расмӣ ва

адабиёти ватанӣ нишон медиҳад, ки технологияҳои иттилоотӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ дар солҳои 2019–2024 заминаҳои нав барои паҳншавии идеологияҳои радикалӣ фароҳам овардаанд. Таҳлили илмӣ бо мисолҳои мушаххас аз фаъолияти ҳаракатҳои террористӣ-экстремистӣ дар ҳудуди Тоҷикистон тасдиқ карда шудааст.

Зербоби дуюми боби сеюм «Радикализи динӣ-сиёсии минтақавӣ: мақсадҳо, фаъолият ва таҳдидҳо ба Тоҷикистон» (саҳ. 135) ба таҳлили минтақавӣ ва байналмилалӣ радикализи динӣ-сиёсӣ ва таъсири он ба амнияти Тоҷикистон бахшида шудааст. Муаллиф ҳаракатҳои радикалии минтақавӣ ва ҷаҳонӣ («Ҳизбут-ут-таҳрир», «Давлати исломӣ», «Ал-Қоида», «Ихвон-ул-муслимин», «Ҷамоати ансоруллоҳ» ва ғайра)-ро ҳамчун манбаи асосии таҳдидҳо баррасӣ кардааст. Дар ин зербоб мақсадҳои стратегӣ (таъсиси давлати исломӣ, тағйири сохтори сиёсӣ, паҳн кардани идеологияи тундгаро), шаклҳои фаъолият (тарғиби интернетӣ, ҷалби ҷавонон, амалҳои террористӣ) ва механизмҳои таъсир ба ҷомеаи Тоҷикистон (аз ҷумла таҳдидҳои марзӣ, паҳншавии ғояҳо тавассути муҳоҷирон ва шабакаҳои иттилоотӣ) муфасссал таҳқиқ шудаанд. Муаллиф бо истифода аз омили расмӣ ва мисолҳои амалӣ нишон медиҳад, ки ин ҳаракатҳо на танҳо ба суботи дохилӣ, балки ба амнияти минтақавӣ низ таҳдид мекунад. Дар охир таҳдидҳои мушаххас ба амнияти миллӣ, иқтисодиёт ва ҷомеаи Тоҷикистон ҷамъбаст карда шудаанд.

Хулосаи диссертатсия масоили муҳиме, ки дар раванди таҳқиқоти илмӣ ба даст омадаанд, баён мекунад. Ҳамчунин муаллиф ҷиҳати хубтару беҳтар ба роҳ мондани рушду инкишофи пешгирии радикализм дар раванди амалисозии амнияти миллӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия ва пешниҳодҳои худро баён намудаанд. Хулосаҳо ва тавсияҳои пешниҳодшуда барои иҷроиши беҳтари паҳлуҳои амалии

сиёсати давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар раванди ташаккули давлати демократӣ ва соҳмгузори самараноки онҳо дар ҷомеа ва ҳалли мушкилоти онҳо бисёр муҳим арзёбӣ гаштааст.

Наشري натиҷаҳои таҳқиқот аз рӯи мавзӯи диссертатсия.

Аз рӯи мавзӯи диссертатсия муаллиф як монография ва 5 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр намудааст. Ғайр аз ин, натиҷаҳои асосии рисола дар конференсияҳои илмӣ назариявии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ дар шакли маъруза пешниҳод шудаанд, ки бо банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Бояд зикр кард, ки диссертатсия дар баробари муваффақиятҳо аз баъзе камбудӣҳо низ ҳолӣ намебошад, ки чанд маврид аз онҳо иборатанд:

1. Дар таҳқиқоти диссертатсионӣ, дар баробари он, ки таҳқиқот ба таври муносиб омода шудааст, аммо муаллиф таҳлилҳои муқоисавӣ бо кишварҳои ҳамсои Осиёи Марказӣ (Ўзбекистон, Қирғизистон)-ро камтар мавриди истифода қарор додааст. Тавре, ки ба ҳамагон маълум аст, ҳар чӣ бештар таҳлили муқоисавӣ намудани масъала метавонад қудрати илмӣ диссертатсияро баланд бардошта, ҷиҳати танзими дурнамои фаъолияти сиёсии давлат ва ташаккули ҷомеаи муосири Тоҷикистон кумаки ҷиддӣ намояд.

2. Масъалаи дигаре, ки бояд мавриди таваҷҷуҳи диссертант қарор гирад, диққати бештар ба истифодаи васеи манбаъҳои эмпирикӣ (пурсишҳо, оморӣ расмӣ) мебошад. Агар диссертант пас аз баёни нақшу ҷойгоҳи радикализм ва вижагиҳову хусусиятҳои он ҳамчун воситаи муборизаи сиёсӣ ва ҳамчунин баррасии механизмҳои гуногуни

фаъолияти он, дурнамои фаъолияти пешгириро низ дар ояндаи низоми сиёсии Тоҷикистон мавриди таҳқиқи илмӣ қарор меод, ҷойгоҳи илмӣ рисола боз ҳам мустаҳкамтар мегашт.

3. Дар кори таҳқиқотӣ адабиёти ватанӣ ба таври васеъ истифода гардидааст, аммо истинодҳо ба адабиёти хориҷии наварин кам ба назар мерасанд.

4. Дар матни диссертатсия баъзан хатоҳои адабӣ, имлоӣ ва техникӣ ба назар мерасанд, ки бо каме таваҷҷуҳи бештар қобили ислоҳ мебошанд.

Эродҳои дар боло зикршуда аз арзиши илмӣ таҳқиқоти диссертатсия кам намекунад. Зеро, доктараби дарёфти дараҷаи илмӣ тавонистааст дар доираи мақсад ва вазифаҳои таҳқиқоти худ амал намуда, масоили марбут ба онҳоро бо раванди илмӣ мантиқӣ, ба сурати комил мавриди таҳлили қарор диҳад.

Мутобиқати барасмиятдории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионӣ.

Диссертатсияи Раҳмонзода Фаромузи Абдучаббор дар мавзӯи «Радикализми сиёсӣ ва хусусиятҳои он дар шароити ба даст овардани истиқлолияти давлатӣ (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)» таҳқиқоти пурра анҷомёфта махсуб гардида, ба талаботи бандҳои 31–33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад ва муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мебошад.

Тақризи мазкур дар маҷлиси кафедраи сиёсатшиносӣ ва робита бо ҷомеаи Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии

Тоҷикистон аз 18 марти соли 2026, протоколи № 8 муҳокима ва тасдиқ шудааст.

Дар маҷлис 12 нафар иштирок намуданд. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» – 12 нафар, «муқобил» – нест, «бетараф» – нест.

Раиси маҷлис:

н.и.с., дотсент, мудири кафедраи
сиёсатшиносӣ ва робита бо ҷомеаи
Академияи идоракунии давлатии
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Музафарзода Ф.

Лоиҳасози тақриз:

н.и.с., дотсенти кафедраи
сиёсатшиносӣ ва робита бо ҷомеаи
Академияи идоракунии давлатии
назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Расулзода Р.

Котиби маҷлис:

Ассистенти кафедраи сиёсатшиносӣ
ва робита бо ҷомеаи Академияи
идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Муминов М.А.

Имзои Музафарзода Ф., Расулзода Р. ва Муминов М.А.-ро тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо, коргузорӣ
ва корҳои махсуси Академияи
идоракунии давлатии назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Насурдинзода А.Н.

Суроға: 734003 – шаҳри Душанбе, ноҳияи Исмоили Сомонӣ, кӯчаи Саид Носир, № 33, Тел: 224-89-45.